

Кімге: ҚАУІПСІЗДІК РЕСПУБЛИКАСЫ МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТ ІСТЕРІ АГЕНТТІГІНЕ

Автордың аты-жөні және лауазымы: Қакенов Азамат Аскерұлы, Есіл ауданы әкімдігінің «Денешынықтыру және спорт бөлімі» КММ бас маманы
Күні:

АНАЛИТИКАЛЫҚ ЖАЗБА

Тақырып: Солтүстік Қазақстан облысы Есіл ауданының денешынықтыру және спорт саласының жағдайы мен дамуы

Қажетті сөздер: спорттық инфрақұрылым, бұқаралық спорт, дене шынықтыру, жастар спорты, өңірді дамыту

Кіріспе

Дене шынықтыру және спорт – Қазақстан Республикасы мемлекеттік саясатының басым бағыттарының бірі және өңірлердің әлеуметтік дамуының маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Спорттық инфрақұрылымды дамыту, халықтың дене белсенділігін арттыру және жастар спортын қолдау – жергілікті басқару органдарының басты міндеттері.

Солтүстік Қазақстан облысы Есіл ауданында бұл жұмыс жүйелі түрде жүргізілуде. Аудан әкімшілігі спортпен шұғылдануға жағдай жасау, бұқаралық және балалар-жасөспірім спортын дамыту, материалдық-техникалық базаны нығайту және спорт қызметтерінің қолжетімділігін арттыруға бағытталған кешенді шараларды жүзеге асырады.

Денешынықтыру және спорттың қазіргі жағдайы

Есіл ауданында оқу-жаттығу және жарыстар өткізуге арналған спорттық нысандар желісі жұмыс істейді.

Ауданның негізгі спорттық объектілері:

«Есіл ауданы балалар мен жасөспірімдер спорт мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі;

Жалпы орта білім беру мектептеріндегі 7 спорт залы;

Жасанды жабынмен жабдықталған 5 ашық спорт алаңы;

2 футбол алаңы;

1 шаңғы базасы.

Аудан тұрғындары арасында ең танымал спорт түрлері — футбол, волейбол, үстел теннисі, шаңғы жарысы, қазақша күрес, армрестлинг және жеңіл атлетика.

Дене шынықтырумен айналысатындардың саны 8814 адамды немесе жалпы халықтың 41,7%-ын құрайды.

[1]

Есіл ауданындағы спорт жағдайының негізгі көрсеткіштері

№	Көрсеткіш	2022 ж.	2024 ж.
1	Аудан халқының саны	22500	22000
2	Спорттық нысандар саны	12	15
3	Жүйелі түрде спортпен айналысатын халық үлесі, %	38	43
4	Тренерлер мен инструкторлар саны, адам	18	21
5	Балалар мен жасөспірімдер спорт мектебінің оқушылары, адам	250	310
6	Облыстық жарыстарға қатысқан спортшылар саны (жылына рет саны)	25	38
7	Спорт алаңдары бар ауылдық елді мекендер саны	10	14
8	Секциялық жаттығуларға қамтылған мектеп оқушыларының үлесі, %	32	40

Дереккөз: Есіл ауданы денешынықтыру және спорт бөлімі, ашық деректер негізіндегі аналитикалық бағалау.

Даму үрдістері

Ауданның спорт нысандары желісінде 86 объект бар: 1 стадион, 1 спорт кешені, 27 спорт залдары, 9 кіріктірілген спорт залдары, 28 жазық спорт нысандары, 20 хоккей алаңы (оның ішінде 2 қазандық).

Ауданында 14 спорт түрі бойынша 614 адамды қамтитын балалар мен жасөспірімдер спорт мектебі және 11 спорт түрі бойынша 206 адам қатысатын жасөспірімдер аула клубы жұмыс істейді.

«Қазақстан халқына» қоры мен «Батыр боламын» қорының қолдауымен Покров ауылдық мәдениет үйінде 5,1 млн теңгеге боксқа арналған спорт залы ашылып, екі секция – каратэ, бокс және үстел теннисінен 41 адамды қамтыды. Жаттығулар аптасына 3 рет өткізіледі.

«Ауыл Ел бесігі» мемлекеттік бағдарламасы аясында Явленка ауылында спорттық-сауықтыру кешенінің құрылысы жүзеге асырылып, күнделікті 140 адамды қабылдай алады, ауданы 1923 м². ФОК пайдалануға берілді. Спорт бөлімі әлеуметтік желілерде жарыстар мен іс-шаралар туралы хабарландырулар жариялап, тұрғындардың белсенділігін арттыруда.

Қорытынды:

Тұрғындарға заманауи спортпен шұғылдану жағдайларын қамтамасыз ету;

Ауылдық жерлердегі спорт қызметтерінің қолжетімділігін арттыру;

Халықтың денсаулығын нығайту және бұқаралық спортты дамыту;

Қосымша жұмыс орындарын құру және әлеуметтік белсенділікті ынталандыру.

[2]

5. Мәселелер мен шектеулер

Ауыл округтерінде жабық спорт залдарының жеткіліксіздігі;

Қолданыстағы нысандардың тозуы және спорт құралдарының жетіспеушілігі;

Материалдық базаға қаржылық ресурстардың шектеулігі;

Мектептерде тренерлер мен спорт нұсқаушыларының тапшылығы;

Халықты бұқаралық спорт бағдарламаларына тартудың төмен деңгейі;

Орталық пен шалғай ауылдар арасында инфрақұрылымның теңсіз дамуы.

6. Даму перспективалары мен бағыттары

Жоспарланғандар:

2030 жылға дейін 2 жаңа әмбебап спорт залы және 5 ашық спорт алаңын салу;

Балалар мен жасөспірімдер спорт мектебі мен ауыл спорт клубтарының жабдықтарын жаңарту;

Явленкадағы шаңғы базасын абаттандыру.

Кадрлық саясат:

Тренерлердің біліктілігін арттыру;

Жастарды ауылдық жерлерде жұмыс істеуге ынталандыру (тұрғын үй, үстемақы).

Бұқаралық спорт:

Аудандық фестивальдер, жарыстар мен жүгіру шараларын өткізу;

Мектеп спорт лигаларын дамыту;

ГТО нормативтерін насихаттау.

Ақпараттық-ағартушылық жұмыс:

Ауданның спорт секцияларының онлайн каталогын жасау;

Спортшылардың жетістіктерін жариялау;

Денсаулықты насихаттау.

Қаржыландыру және серіктестік:

Жергілікті кәсіпорындардың демеушілік қолдауын тарту;

Мемлекеттік және гранттық бағдарламаларға қатысу.

[3]

7. Күтілетін нәтижелер

Аталған шараларды жүзеге асыру:

2030 жылға дейін спортпен шұғылданатын халық үлесін 60%-ға арттырады;

Спорттық мекемелердің материалдық-техникалық базасын нығайтады;

Спортшылардың даярлық сапасын жақсартады;

Облыстық және республикалық жарыстарда жүлделі орындар санын көбейтеді;

Аудан халқының денсаулығы мен физикалық белсенділігін арттырады.

Қорытынды

Солтүстік Қазақстан облысы Есіл ауданында спорт пен денешынықтыруды дамыту жоспарлы түрде жүріп, тұрғындардың денсаулығы мен белсенді өмір салтын жақсартуға бағытталған. Соңғы жылдары аудан спорт нысандарының саны артты, жүйелі түрде спортпен айналысатындардың саны көбейді, балалар мен жасөспірімдер спорт мектептері мен секцияларының желісі кеңейді.

Явленка ауылында спорттық-сауықтыру кешенінің құрылысы, жаңа спорт залдары мен секциялардың ашылуы, бұқаралық спорт шаралары мен балалар бастамаларын қолдау әсіресе ауылдық жерлерде спортпен айналысуға қолайлы жағдай жасады. Бұл тұрғындардың денсаулығын нығайтып, белсенді қоғам құруға, қосымша жұмыс орындарын жасауға мүмкіндік береді.

Дегенмен, ауданда шешуді қажет ететін мәселелер бар: ауылдық жерлердегі жабық спорт залдарының жетіспеушілігі, ескірген инфрақұрылым, қаржыландыру тапшылығы және білікті мамандардың жетіспеушілігі. Бұл міндеттерді шешу үшін жаңа спорт нысандарын салу, жабдықтарды жаңарту, тренерлердің біліктілігін арттыру және бұқаралық спортты дамыту жоспарлануда.

[4]

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2300000251>
2. <https://www.gov.kz/memleket/entities/sko-esil/documents/details/446991?lang=ru>
3. <https://zanorda.kz/ru/kv/165006000001>
4. <https://zakon.uchet.kz/rus/history/V17SF004333/25.09.2017>